

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Факультет економіки, управління та інженерії**

Кафедра фінансів

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

**«АКЦІОНУВАННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ
(ПОСТПРИВАТИЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ПРИВАБЛИВОСТІ)»**

Виконала

студентка IV курсу

групи ФК-41

освітнього ступеню «Бакалавр»

напряму підготовки 6.030508

«Фінанси і кредит»

_____ Моїсеєва Наталія Михайлівна

Науковий керівник

ст. викладач

_____ Михальчинець Галина Томівна

Робота допускається до захисту:

Зав. кафедри фінансів

д.е.н., професор

_____ Черничко Т.В.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЕВОЛЮЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПРИВАТИЗАЦІЇ ТА АКЦІОНУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	6
1.1. Етапи та цілі приватизації в Україні.....	6
1.2 Акціонування як метод фінансування інвестиційної діяльності	11
1.3. Переваги та недоліки інвестування в акції	18
РОЗДІЛ 2. АКЦІОНУВАННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ. ПОСТПРИВАТИЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ	24
2.1 Сучасний стан процесу приватизації в Україні	24
2.2. Формування інвестиційної привабливості підприємства	28
2.3. Оцінка емісії акцій в ПАТ «Мукачівський завод «Точприлад» та його інвестиційна привабливість	37
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРИВАТИЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ	50
3.1. Приватизація та акціонування як основа формування корпоративного сектора: зарубіжний досвід та українські реалії.....	50
3.3. Сучасний стан інвестиційної діяльності в Україні та перспективи її розвитку	55
ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ.....	66

ВСТУП

Питання акціонування промислових підприємств в Україні набули актуальності у 90-і роки у зв'язку з розгортанням процесів ринкових перетворень у промисловості. З тих пір їхня актуальність не зменшилася.

Навпроти, початок економічного зростання в країні викликав потреби дослідження нових проблем акціонування промислових підприємств.

Економічний потенціал акціонування аж ніяк не було вичерпано у 90-і роки, коли у вітчизняній промисловості розгорнулися процеси приватизації і роздержавлення. Збереження цього потенціалу пов'язане не тільки з тим, що ці процеси ще не завершені і продовжуються донині.

Набагато важливіше те, що економічні процеси, що діють в країні, висуває нові вимоги до дослідження процесів акціонування промислових підприємств, особливо до акціонування великих, стратегічних об'єктів промисловості України, оскільки в цих умовах саме акціонування стратегічних об'єктів промисловості набуває якісно новий економічний зміст, який потребує наукового осмислення.

Питання акціонування так чи інакше розглядалися практично в усіх дослідженнях процесів ринкової трансформації української промисловості.

Однак, основна увага приділялася і приділяється процедурним, організаційно-правовим питанням проведення акціонування промислових підприємств. Разом з тим в останні роки усе більше уваги стало приділятися економічному змісту акціонування промислових підприємств. У цьому зв'язку виділяються роботи В. Рибалкіна, Л. Малічева, Н. Кужана, І. Іванова, Ю. Гончарова, О. Рябченко та ін. учених-економістів. Основна увага в них приділяється оцінці ефективності здійснюваного в промисловості акціонування, аналізу його економічних і соціальних наслідків.

Це свідчить про перехід, що розпочався, від розгляду організаційно-правових питань до вивчення економічних проблем акціонування. Такі дослідження припускають насамперед аналітичний підхід до акціонування, заснований на розмежуванні його правової й економічної сторін

Такого аналізу акціонування промислових підприємств в економічній літературі на сьогоднішній день немає.

Не дослідженими залишаються і взаємозв'язки між акціонуванням і інвестиційним розвитком промисловості. Ці обставини і визначили вибір теми дисертаційного дослідження, його мету і задачі.

Метою дипломної роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад послідовного розмежування формального і реального акціонування, механізму активізації реального акціонування в промисловості України а також характеристика впливу акціонування на інвестиційну привабливість промислових підприємств.

Зазначена мета обумовила конкретні задачі дослідження:

- дослідити етапи та цілі приватизаційного процесу в Україні;
- вивчити нормативно-правову основу акціонування як методу залучення інвестиційних ресурсів;
- дослідити елементи категоріального апарату та виконати теоретико-концептуальний аналіз процесу структурних технологічних змін та акціонування промислових підприємств;
- дослідити методологічні принципи розмежування права й економічного змісту акціонерної власності для виділення в процесі акціонування промислових підприємств його формальної і реальної сторін;
- систематизувати й обґрунтувати принципи реального акціонування промислових підприємств;
- проаналізувати сучасний стан та перспективи розвитку процесу приватизації в Україні;
- дослідити взаємозв'язок між процесами акціонування та зростання економічної привабливості промислових підприємств в Україні
- з'ясувати вплив та зарубіжний досвід приватизаційних процесів на аналогічні процеси в Україні .

Об'єкт дослідження — економічний процес функціонування акціонерної форми промислового виробництва на прикладі промислових підприємств України та ПАТ «Мукачівський завод «Точприлад».

Предметом дослідження є система відносин реалізації прав власності, що склалася в умовах ринкової трансформації, організаційно-економічні моделі і методичні елементи акціонування промисловості.

Методи дослідження базуються на загальнонаукових засадах і фундаментальних положеннях економічної теорії. Методологічну основу досліджень становлять методи діалектики, логіко-структурний та системний підходи, які забезпечують цілісність пізнання явищ і процесів у сучасному економічному просторі, методи індукції та дедукції; методи аналізу, синтезу та порівняльного аналізу; метод системного аналізу та узагальнення; статистичні методи дослідження економічної кон'юнктури.

Інформаційну базу дослідження становлять офіційні матеріали та публікації, Закони України, Укази Президента України, Постанови Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, дані Державної служби статистики України, Національного банку України, Комісії з цінних паперів та фондового ринку України, інформаційні та аналітичні матеріали національних та зарубіжних фінансових інститутів, фінансова та інші звітності ПАТ «Мукачівський завод «Точприлад».

ВИСНОВКИ

За своїми масштабами, темпами здійснення і соціальнополітичними цілями приватизація в Україні – явище унікальне, нічого подібного в світі не проводилось.

Приватизація – це частина далеко прямуючих реформ, покликаних перебудувати і лібералізувати економіку нашої держави.

В організаційну основу корпоративних утворень у промисловості покладено принцип створення тимчасових та договірних організаційно-економічних структур, які поєднують інтереси, капітали, взаємодію власників та працівників у спільній господарській діяльності. До числа учасників корпоративних утворень у промисловості (корпорацій) входять власники капіталів з відповідними інтересами, власники контрольних пакетів акцій, великі акціонери – юридичні особи, приватні власники та дрібні акціонери.

Розробка стратегії фінансування залежить від правильного вибору пріоритетів і джерел фінансування інвестиційних проєктів, який повинен враховувати специфіку галузі та особливості фінансування інвестиційних проєктів.

Кожному підприємству в залежності від його розміру відповідає певний набір доступних, різних за вартістю джерел фінансування, тому методи фінансування доцільно класифікувати у відповідності з рівнем інвестиційної привабливості.

З цією метою вибір прийняттого для підприємства джерела фінансування запропоновано здійснювати на основі оцінки інтегрального показника інвестиційної привабливості, що враховує зміни фінансового стану, ринкового оточення та результативність корпоративного управління.

Такий вибір необхідно проводити з позицій очікувань майбутньої прибутковості бізнесу та врахування інтересів фінансових і нефінансових стейкхолдерів, оскільки в довгостроковій перспективі управління тільки фінансовою структурою капіталу є недостатнім. Подальші дослідження передбачають обґрунтування концептуальних та методичних положень моніторингу надійності джерел фінансування в забезпеченні стійкого розвитку підприємства.

Одним із методів фінансування інвестиційної діяльності є акціонування. Цей метод використовується для фінансування великих інвестиційних проектів зі значними строками окупності витрат. За умови акціонування капітал залучається шляхом емісії простих та привілейованих акцій, що розміщуються серед юридичних та фізичних осіб, або через випуск варантів.

Прикладом приватизаційних процесів є ПАТ «мукачівський завод «точприлад», яке утворилося через приватизацію ДП 05.10.1998 року та наказом ФДМУ № 44-АТ завод «Точприлад» перетворено у відкрите акціонерне товариство ВАТ Мукачівський завод «Точприлад».

ПАТ «Мукачівський завод «Точприлад» емітував 20.11. 1998р прості акції у кількості 5909832 шт номінальною вартістю 0,25 грн.

Номінальний статутний фонд в результаті розміщення даних акцій склав 1477458 грн та був незмінним протягом усього періоду функціонування підприємства

ПАТ «Мукачівський завод «Точприлад» за проведеною інтегральною оцінкою є інвестиційно-привабливим і відкритим для інвестиційних проектів через акціонування.

Важливим при виборі методу залучення інвестиційних ресурсів розробити стратегію розвитку. Розробка стратегії фінансування залежить від правильного вибору пріоритетів і джерел фінансування інвестиційних проектів, який повинен враховувати специфіку галузі та особливості фінансування інвестиційних проектів. Кожному підприємству в залежності від його розміру відповідає певний набір доступних, різних за вартістю джерел фінансування, тому методи фінансування доцільно класифікувати у відповідності з рівнем інвестиційної привабливості.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>